
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στην πρόταση νόμου για την «Ανακήρυξη της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης από την Ελληνική Δημοκρατία»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

A. Επί της αρχής

Με την «Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της θάλασσας και Συμφωνία που αφορά την εφαρμογή του μέρους XI της Σύμβασης», θεσπίστηκε το δικαίωμα κάθε Κράτους να καθορίζει το εύρος της χωρικής του θάλασσας μέχρι τα 12 ναυτικά μίλια και κατοχυρώθηκε η έννοια της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (AOZ).

Στο Προοίμιο της ανωτέρω Σύμβασης αναφέρεται ότι τα Κράτη Μέρη κατέληξαν στην «παρόστα Σύμβαση παρακινούμενα από την επιθυμία να διευθετήσουν, σε πνεύμα αμοιβαίας κατανόησης και συνεργασίας, όλα τα θέματα που σχετίζονται με το δίκαιο της θάλασσας, και έχοντας επίγνωση της ιστορικής σημασίας της παρούσας Σύμβασης ως μιας σημαντικής συμβολής στη διατήρηση της ειρήνης, της δικαιοσύνης και της προόδου για όλους τους λαούς της ανθρωπότητας...Αναγνωρίζοντας την ανάγκη εγκαθίδρυσης, μέσω της παρούσας Σύμβασης...έννομης τάξης σχετικά με τις θάλασσες και τους ωκεανούς η οποία θα διευκολύνει την διεθνή επικοινωνία και θα προαγάγει τις ειρηνικές χρήσεις των θαλασσών και ωκεανών, τη δίκαιη και αποτελεσματική χρησιμοποίηση των πόρων τους, τη διατήρηση των ζωντανών πλουτοπαραγωγικών πόρων τους, και την μελέτη, προστασία και διαφύλαξη των θαλάσσιου περιβάλλοντος...».

Με τα άρθρα 55επ. της Σύμβασης, η Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη ορίζεται ως η πέραν και παρακείμενη της χωρικής θάλασσας περιοχή, η υπαγόμενη στο ειδικό νομικό καθεστώς που καθιερώνεται στο Μέρος V της Σύμβασης, δυνάμει του οποίου τα δικαιώματα και οι

δικαιοδοσίες του παράκτιου Κράτους και τα δικαιώματα και οι ελευθερίες των άλλων Κρατών διέπονται από τις σχετικές διατάξεις της Σύμβασης.

Στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη το παράκτιο Κράτος έχει:

α) κυριαρχικά δικαιώματα που αποσκοπούν στην εξερεύνηση, εκμετάλλευση, διατήρηση και διαχείριση των φυσικών πόρων, ζωντανών ή μη, των υπερκείμενων του βυθού της θάλασσας υδάτων, του βυθού της θάλασσας και του υπεδάφους αυτού, ως επίσης και με άλλες δραστηριότητες για την οικονομική εκμετάλλευση και εξερεύνηση της ζώνης, όπως η παραγωγή ενέργειας από τα ύδατα, τα ρεύματα και τους ανέμους.

β) δικαιοδοσία, όπως προβλέπεται στα σχετικά άρθρα της Σύμβασης,

σχετικά με:

i) την εγκατάσταση και χρησιμοποίηση τεχνητών νήσων, εγκαταστάσεων και κατασκευών.

ii) τη θαλάσσια επιστημονική έρευνα.

iii) την προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

γ) άλλα δικαιώματα και υποχρεώσεις που προβλέπονται από την Σύμβαση.

Η Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη εκτείνεται μέχρι την απόσταση των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσης από τις οποίες μετράται το εύρος της χωρικής θάλασσας.

Η Βουλή των Ελλήνων, έχει προβεί ήδη από το 1995 (δυνάμει του Νόμου 2321/1995, ΦΕΚ Α', 136/23-06-1995) στην κύρωση της εν λόγω Σύμβασης καθώς, όπως αναφέρεται στο σχετικό πρακτικό της αρμόδιας Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, κρίθηκε ότι «...είναι μία συμφωνία από τις λίγες εκείνες διεθνείς συμφωνίες, όπου τα εθνικά συμφέροντα εξυπηρετούνται σε μέγιστο βαθμό και δεν έχουμε δυσάρεστες εκπλήξεις».

Εκτός αυτού, με τον Νόμο 2289/1995 (ΦΕΚ Α' 27, 06/02/1995), η Ελλάς θέσπισε νομικό πλαίσιο για τη ρύθμιση της διαδικασίας αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων. Με τον Νόμο 4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/22.8.2011) το υφιστάμενο αυτό νομοθετικό πλαίσιο αναμορφώθηκε και εκσυγχρονίστηκε. Μάλιστα, με την παράγραφο 1 του άρθρου 156 του νόμου 4001/2011, η Ελλάς αναγνώρισε ότι ελλείψει οριοθέτησης με γειτονικά κράτη των οποίων οι ακτές είναι παρακείμενες ή αντικείμενες με τις ελληνικές ακτές, το εξωτερικό όριο της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης (αφ' ής κηρυχθεί) είναι η μέση γραμμή, κάθε σημείο της οποίας απέχει ίση απόσταση από τα εγγύτερα σημεία των γραμμών βάσης (τόσο ηπειρωτικών όσο και νησιωτικών) από τις οποίες μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης (χωρικής θάλασσας). Επιπλέον, με το Προεδρικό Διάταγμα 14/2012 συστάθηκε η Ελληνική Διαχειριστική Εταιρία Υδρογονανθράκων Α.Ε., ως ο Εθνικός Φορέας Υδρογονανθράκων, ο οποίος θα διαχειρίζεται τα αποκλειστικά δικαιώματα του Δημοσίου σε θέματα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων της χώρας.

Παρόλα αυτά, η Ελλάς δεν έχει προβεί ακόμη στην ανακήρυξη Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης.

Είναι πια διεθνώς αποδεκτό ότι εκτεταμένες περιοχές της Ελληνικής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης είναι πλούσιες σε κοιτάσματα υδρογονανθράκων. Αυτό έχουν δείξει όλες οι ερευνητικές εργασίες και μελέτες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα. Τα στοιχεία αυτά ενισχύθηκαν ιδιαίτερα μετά τα θετικά αποτελέσματα των ερευνών και γεωτρήσεων στις AOZ του Ισραήλ και της Κύπρου, καθώς η περιοχή της Ελληνικής AOZ αποτελεί συνέχεια της ιδιας γεωλογικής λεκάνης.

Η εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων που υπάρχουν στις υποθαλάσσιες περιοχές στις οποίες η Ελλάς ασκεί κυριαρχικά

δικαιώματα μπορεί να εξασφαλίσει την ενεργειακή αυτάρκεια όχι μόνο της Χώρας μας, αλλά και των υπολοίπων χωρών της Ευρώπης.

Σε οικονομικό επίπεδο, η ωφέλεια από την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων, έστω και ως προσδοκώμενο-στο άμεσο μέλλον-έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού, είναι σε θέση να διασφαλίσει άμεσα την οικονομική θέση και προοπτική της Χώρας μας.

Βεβαίως, η ανακήρυξη Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης συνοδεύεται και με μία σειρά από άλλα πλεονεκτήματα, καθώς παρέχει το δικαίωμα για διαχείριση και εκμετάλλευση όλων των φυσικών πόρων, ζωντανών ή μη, για παραγωγή ενέργειας από τα ύδατα, τα ρεύματα και τους ανέμους κ.α.

Επιπλέον, το τεράστιο θαλάσσιο εμβαδόν της Ελληνικής AOZ αποτελεί έναν παράγοντα ενίσχυσης της γεωπολιτικής αξίας της Χώρας μας, στοιχείο το οποίο θα καταστήσει ευχερέστερη την σύναψη στρατηγικών διεθνών συμμαχιών.

Από όσα εκτίθενται ανωτέρω, προκύπτει ότι η ανακήρυξη Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης αποτελεί αναγκαιότητα για την Ελλάδα. Η θέσπισή της-εκτός των άλλων-θα αποδείξει την αποφασιστικότητα της Χώρας μας για την άσκηση δικαιωμάτων, απορρεόντων από Διεθνή Σύμβαση.

B. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο 1

«Σκοπός και πεδίο εφαρμογής»

Στο άρθρο 1 προσδιορίζεται ο σκοπός του παρόντος νόμου, ήτοι η άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται από το Μέρος V της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982 και συγκεκριμένα από τα άρθρα 55επ. σχετικά με την Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη.

Άρθρο 2

«Ορισμοί»

Στο άρθρο 2 περιέχονται οι ορισμοί του παρόντος νόμου.

Άρθρο 3

«Κήρυξη και καθορισμός ορίων της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης»

Με την πρώτη παράγραφο κηρύσσεται Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη, το εξωτερικό όριο της οποίας εκτείνεται μέχρι την απόσταση των 200 ναυτικών μιλίων από τις γραμμές βάσης από τις οποίες μετράται το εύρος της χωρικής θάλασσας σύμφωνα με τη Σύμβαση.

Με την δεύτερη παράγραφο ορίζεται η μέθοδος προσδιορισμού του εξωτερικού ορίου της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης σε περίπτωση που δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία οριοθέτησης με γειτονικά κράτη των οποίων οι ακτές είναι παρακείμενες ή αντικείμενες με τις ελληνικές ακτές.

Με την τρίτη παράγραφο ορίζεται ότι τα ακριβή όρια της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης θα γνωστοποιούνται εκάστοτε με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών, που θα δημοσιεύεται στην

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, όπως τα όρια αυτά διαμορφώνονται ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιοχές και με τις ενδεχόμενες συμφωνίες οριοθέτησης σύμφωνα με τις πρόνοιες των παραγράφων 1 και 2.

Άρθρο 4

«Δικαιώματα, δικαιοδοσία και υποχρεώσεις της Ελλάδος στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη»

Με την πρώτη παράγραφο καθορίζονται τα δικαιώματα και οι δικαιοδοσίες της Ελλάδος, ως παράκτιου κράτους, στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 56 της Σύμβασης.

Με την δεύτερη παράγραφο καθορίζονται οι υποχρεώσεις της Ελλάδος, ως παράκτιου κράτους, στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη.

Με την τρίτη παράγραφο ορίζεται ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο αναφορικά με το βυθό της θάλασσας και το υπέδαφός του θα ασκούνται σύμφωνα με το Μέρος VI της Σύμβασης-Διατάξεις περί Υφαλοκρηπίδας.

Άρθρο 5

«Δικαιώματα και υποχρεώσεις των άλλων κρατών στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη»

Με το άρθρο 5 ορίζεται ότι στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη της Ελληνικής Δημοκρατίας, τα άλλα Κράτη απολαμβάνουν τα δικαιώματα και υπόκεινται στις υποχρεώσεις που προβλέπει η διμοσιονομική Σύμβαση. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων και την εκπλήρωση των καθηκόντων τους αυτών, λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα δικαιώματα και καθήκοντα της Ελληνικής Δημοκρατίας και συμμορφώνονται με

τους νόμους και τους Κανονισμούς που υιοθετούνται απ' αυτήν σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης και τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου, στην έκταση που αυτοί δεν είναι αντίθετοι με το σχετικό μέρος της Σύμβασης.

Άρθρο 6

«Διατήρηση των ζωντανών πόρων»

Με το άρθρο 6 παρέχεται η αρμοδιότητα στους Υπουργούς: α) Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και β) Ναυτιλίας και Αιγαίου να ρυθμίζουν-με κοινή απόφασή τους που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως-τον επιτρεπτό όγκο και τα είδη αλιεύματος των ζωντανών πόρων στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη.

Άρθρο 7

«Εξερεύνηση και εκμετάλλευση των ζωντανών ή μη πόρων»

Με την πρώτη παράγραφο θεσπίζεται απαγόρευση για κάθε πρόσωπο που δεν έχει λάβει άδεια σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, να προβαίνει μέσα στην Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη σε αναζήτηση, έρευνα ή εκμετάλλευση των ζωντανών ή μη πόρων.

Με την δεύτερη παράγραφο προβλέπεται ότι η παραβίαση των διατάξεων της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου, επισύρει την ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 7,8,9 και 10 του άρθρου 12^Α Νόμου 2289/1995 όπως ισχύουν σήμερα.

Άρθρο 8

«Έναρξη της ισχύος»

Με το άρθρο αυτό ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος.

Αθήνα, 04-10-2012

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Όνοματεπώνυμα & Υπογραφές

1. Νικόλαος Μιχαλολιάκος

3. Χρήστος Παππάς

5. Ελένη Ζαρούλια

7. Ιωάννης Λαγός

9. Αρτέμης Μαθαιόπουλος

11. Παναγιώτης Ηλιόπουλος

13. Μιχαήλ Αρβανίτης

15. Αντώνιος Γρέγος

17. Κανονικίνος Μπαρμπαρούσης

2. Ηλίας Κασδιάρης

4. Ηλίας Παναγιώταρος

6. Πολύβιος Ζησιμόπουλος

8. Γεώργιος Γερμενής

10. Νικόλαος Μίχος

12. Ευστάθιος Μπούκουρας

14. Νικολαος Κούζης

16. Δημήτριος Κουκούτσης

18. Χρυσοβαλάντης Αλεξόπουλος